

Quicksan Flora- en faunawet

Facetlaan te Bleiswijk

**INZICHT
&
OVERZICHT**

Quickscan Flora- en faunawet

Facetlaan te Bleiswijk

Opdrachtgever : Hoogvliet B.V.
Eikenlaan 265
2404 BP ALPHEN AAN DEN RIJN

Projectnummer : 20100642-01

Status rapport / versie nr. : Definitief 01

Datum : 14 september 2011

Opgesteld door : ing. G. Spruijt

Veldonderzoek : R. Pelzer en T. Kooij (Ekoza)

Gecontroleerd door : ing. G. Moret

Voor akkoord : drs. ing. M.G.A. van den Brink

Paraaf :

Versie nr.	Datum	Omschrijving	Opgesteld door	Gecontroleerd door
D01	14-09-2011	Quickscan f&f Facetlaan te Bleiswijk	GS	GM

INHOUD		blz.
1	INLEIDING	2
1.1	Aanleiding en doelstelling	2
1.2	Leeswijzer	2
2	SITUATIE EN PLANVORMING	3
2.1	Gebiedsbeschrijving	3
2.2	Ruimtelijke ontwikkeling	3
3	NATUURBELEID EN WETGEVING	4
3.1	Inleiding	4
3.2	Gebiedsbescherming	4
3.3	Soortenbescherming	4
4	QUICKSCAN	5
4.1	Onderzoeksmethodiek	5
4.2	Scan gebiedsbescherming	6
4.2.1	Natuurbeschermingwet 1998	6
4.2.2	(Provinciale) Ecologische Hoofdstructuur (PEHS)	6
4.3	Scan soortenbescherming	7
4.3.1	Inleiding	7
4.3.2	Zoogdieren (inclusief vleermuizen)	7
4.3.3	(Broed)Vogels	8
4.3.4	Reptielen, amfibieën en vissen	8
4.3.5	Flora	9
4.3.6	Insecten (ongewervelde)	9
5	CONCLUSIE/AANBEVELINGEN	10
5.1	Gebiedsbescherming	10
5.2	Soortenbescherming	10
5.3	Vrijstellingen en ontheffingen	10
6	GERAADPLEEGDE BRONNEN	11

BIJLAGEN

1. Foto's veldinventarisatie plangebied
2. Flora- en faunawet
3. Toelichting schema vrijstelling, gedragscode, omgevingsvergunning

1 INLEIDING

1.1 Aanleiding en doelstelling

Hoogvliet B.V. is voornemens aan de Facetlaan te Bleiswijk haar bedrijf te realiseren. Op deze locatie zal het distributiecentrum bestaande uit één hoofdgebouw in drie fases gerealiseerd worden.

Ten behoeve van deze ruimtelijke ontwikkeling dient een ruimtelijke procedure te worden doorlopen. Voor deze ruimtelijke procedure is een quickscan Flora- en faunawetgeving vereist. Deze quickscan heeft AGEL adviseurs verzorgt in opdracht van Hoogvliet B.V..

Doel van deze quickscan Flora- en faunawetgeving is het inzichtelijk maken of beschermde natuurwaarden in het plangebied aanwezig zijn en welke betekenis die hebben voor de verdere uitvoering. Tevens wordt inzichtelijk gemaakt of er door de geplande ontwikkeling negatieve effecten te verwachten zijn op beschermde gebieden.

1.2 Leeswijzer

In hoofdstuk 2 zal ingegaan worden op de ligging van de onderzoekslocatie en het gebruik van het plangebied. Hoofdstuk 3 geeft een omschrijving van het huidige natuurbeleid/wetgeving en in hoofdstuk 4 wordt de onderzoeksmethodiek omschreven en worden de resultaten weergegeven van de uitgevoerde quickscan. De conclusie en aanbevelingen van de quickscan vinden plaats in hoofdstuk 5. Hoofdstuk 6 sluit de rapportage af met de geraadpleegde bronnen.

2 SITUATIE EN PLANVORMING

2.1 Gebiedsbeschrijving

Het plangebied ligt tussen Bleiswijk en Zoetermeer in de noordwesthoek van de kruising A12/N209. Het bestaat uit akkerland met een grootte van circa 600x300 meter (figuur 1). De Facetlaan omgeeft het gebied, de Jadeweg loopt er over de lengte doorheen. Een sloot omgeeft en doorsnijdt het gebied. Een bomenrij volgt lngs de noordkant aan beide zijden de Zoetermeerselaan. De directe omgeving bestaat uit akker- en weidegebied, wegen, bebouwing en boerderijen.

Figuur 1: Luchtfoto met plangebied rood omlijnd (bron:www.google.nl)

2.2 Ruimtelijke ontwikkeling

Initiatiefnemer is voornemens aan de Facetlaan te Bleiswijk een bedrijventerrein te realiseren. Op dit bedrijventerrein komt een distributiecentrum voor de supermarktketen Hoogvliet B.V.. Dit distributiecentrum zal bestaande uit één hoofdgebouw die in drie fases gerealiseerd zal gaan worden. De terreininrichting zal voornamelijk uit verharding bestaan. Het plangebied gaat onderdeel uitmaken van bedrijventerrein Prisma.

3 NATUURBELEID EN WETGEVING

3.1 Inleiding

Bescherming in het kader van de natuurwet- en regelgeving is op te delen in gebieds- en soortenbescherming. Bij gebiedsbescherming heeft men te maken met de Natuurbeschermingswet 1998 en Ecologische Hoofdstructuur. De Soortenbescherming komt voort uit de Flora- en faunawet.

3.2 Gebiedsbescherming

De Natuurbeschermingswet 1998 regelt de bescherming van natuurgebieden. In de Natuurbeschermingswet 1998 (NB-wet) zijn de Europese Vogel- en Habitatrichtlijn (VHR) geïmplementeerd. De gebieden die hieronder vallen, vormen samen het Natura 2000-netwerk. Onder Natura 2000 worden de gebieden verstaan die op grond van de Vogel- en/of Habitatrichtlijn zijn aangewezen. De gebieden zijn van grote betekenis voor de bescherming van de Europese biodiversiteit en dienen gezamenlijk met alle andere aangewezen gebieden in Europa een ecologisch netwerk te vormen.

De overheid streeft naar een samenhangend netwerk van hoogwaardige natuurgebieden en ontwikkelt om deze reden de Ecologische Hoofdstructuur (EHS). De provincie legt natuur- en recreatiegebieden aan en houdt bestaande landelijke gebieden in stand conform de (provinciale) Ecologische Hoofdstructuur. Ook zorgt de provincie voor de bescherming van bedreigde dier- en plantensoorten. In gebieden waar dat mogelijk is, krijgt landbouw de ruimte.

De provincie heeft voor het landelijk gebied een provinciaal meerjarenprogramma opgesteld. Daarin staan drie programma's:

- Ecologische hoofdstructuur (EHS)
- Groen in en om de stad (GIOS)
- Vitaal platteland

In het programma staan de doelen die de provincie samen met partners vóór 2014 wil bereiken en met welke middelen.

3.3 Soortenbescherming

De bescherming van dier- en plantensoorten is sinds 1 april 2002 in de Flora- en faunawet geregeld. Het doel van de Flora- en faunawet is het in stand houden en beschermen van in het wild voorkomende planten- en diersoorten. De Flora- en faunawet kent zowel verbodsbepalingen als een zorgplicht. De verbodsbepalingen zijn gebaseerd op het 'nee', tenzij principe. Dat betekent dat alle schadelijke handelingen ten aanzien van beschermde planten- en diersoorten in principe verboden zijn. Voor verschillende categorieën, soorten en verschillende activiteiten zijn vrijstellingen of ontheffingen van deze verbodsbepalingen mogelijk. Hiervoor gelden verschillende voorwaarden. Naast de verbodsbepalingen van de Flora- en faunawet geldt de zorgplicht ten aanzien van alle in het wild levende dieren en planten en hun leefomgeving. De zorgplicht geldt altijd, voor iedereen en in alle gevallen. Voor een nadere toelichting op de Flora- en faunawet wordt verwezen naar bijlage 2.

4 QUICKSCAN

4.1 Onderzoeksmethodiek

Bronnenonderzoek

Het bronnenonderzoek gaat uit van bestaande en beschikbare gegevens. Voor een actueel overzicht van beschermde soorten die in de regio voorkomen, zijn diverse verspreidingsatlassen van verschillende soortengroepen geraadpleegd.

Aan de hand van literatuurgegevens en veldbezoeken wordt een inschatting gemaakt van het voorkomen van beschermde natuurwaarden en de mogelijke invloed van de werkzaamheden op deze waarden.

Veldbezoek

De onderzoekslocatie is bezocht op 1 juli 2011. Het veldwerk voor dit onderzoek is uitgevoerd in de vorm van een quickscan. Er is zowel (globaal) gekeken naar de daadwerkelijk aanwezige flora en fauna als naar de mogelijke waarden die het gebied herbergt in andere tijden van het jaar die tijdens een eenmalig bezoek niet kunnen worden vastgesteld. Tijdens het terreinbezoek is zoveel mogelijk concrete informatie verzameld met betrekking tot de aan- of afwezigheid van beschermde soorten (zicht- en geluidswaarnemingen, sporenonderzoek naar de aanwezigheid van pootafdrukken, nesten, holen, uitwerpselen, haren, etc.). Zie voor een impressie van het oriënterend veldbezoek de foto's in bijlage 1.

Uitwerking

Bij de bescherming van natuur in Nederland wordt onderscheid gemaakt tussen gebiedsbescherming en soortenbescherming. De gebiedsbescherming is geregeld in de Natuurbeschermingswet (Natura 2000) en de soortbescherming in de Flora- en faunawet. In voorliggende rapportage komen de volgende onderdelen aan bod:

Toetsing aan de Flora- en faunawet (soortbescherming)

Onderzocht wordt of de verbodsbepalingen van de Flora- en faunawet worden overtreden, een ontheffing noodzakelijk is en of daaruit voortvloeiende verplichtingen in de vorm van mitigatie of compensatie noodzakelijk zijn.

Oriëntatiefase toets Natuurbeschermingswet 1998 (gebiedsbescherming)

Voorliggend onderzoek beschrijft de oriëntatiefase van de toetsing aan de Natuurbeschermingswet. In een oriënterend onderzoek worden o.a. de onderstaande vragen beantwoord:

1. Ligt de ingreeplocatie in de nabijheid van een gebied beschermd volgens de natuurbeschermingswet 1998 (bv. Natura 2000)? Of ligt er een Natura 2000-gebied binnen de invloedsfeer van de ingreeplocatie, waardoor externe en/of cumulatieve effecten te verwachten zijn?
2. Wat zijn de mogelijke negatieve en/of positieve effecten van de voorgenomen ingrepen op de instandhoudingsdoelstellingen van een Natura 2000-gebied in kwestie?
3. Kunnen deze effecten:
 - a. verstorend zijn voor kwalificerende soorten?
 - b. leiden tot een verslechtering van de kwaliteit van de kwalificerende habitats?
 - c. significant negatief zijn voor het realiseren van de instandhoudingsdoelstellingen?

Hieruit volgt of er een vergunning op de natuurbeschermingswet is vereist. Het wel of niet afgeven van een vergunning wordt beoordeeld door middel van een verstorings- of verslechteringsstoets of een passende beoordeling.

4.2 Scan gebiedsbescherming

4.2.1 Natuurbeschermingswet 1998

De ontwikkelingslocatie en compensatielocatie liggen niet in of in de nabijheid van een gebied dat is aangewezen in het kader van de natuurbeschermingswet 1998. Het dichtstbijzijnde gebied ligt op grote afstand van ruim 6 kilometer ten zuiden van de ontwikkelingslocatie en betreft het Natura 2000-gebied 'De Wilck'. Dit Natura 2000-gebied heeft de status Vogelrichtlijn. De voorgenomen ontwikkeling heeft gelet op de grote tussenliggende afstand geen invloed op dit beschermd gebied.

4.2.2 (Provinciale) Ecologische Hoofdstructuur (PEHS)

Het plangebied ligt op circa 700 meter van het meest dichtstbijzijnde deel van de EHS, de rivier de Rotte. De veenrivier de Rotte begint bij Moerkapelle en stroomt via de Rottemeren, langs Bleiswijk en Bergschenhoek tot aan Stadsdriehoek van Rotterdam waar de Rotte overgaat in het Stokviswater. Zie voor de ligging van deze verbindingszone figuur 2.

De effectenbeoordeling

Het EHS gebied de Rotte zal niet worden aangetast door de voorgenomen ingreep. Ook zal er geen sprake zijn van versturende effecten tijdens de werkzaamheden. De werkzaamheden zullen, gezien de afstand deze verbindingszone niet schaden.

Nationale Landschappen

Het plangebied grenst met de oostzijde aan Nationaal Landschap Het Groene Hart. De twintig Nationale Landschappen hebben elk een unieke combinatie van cultuurhistorische en natuurlijke elementen en vertellen daarmee het verhaal van het Nederlandse landschap. Ze kenmerken zich door de specifieke samenhang tussen de verschillende onderdelen van het landschap, zoals natuur, reliëf, grondgebruik en bebouwing. Nationale Landschappen zijn gebieden waar mensen gewoon wonen, werken, ondernemen en recreëren. Omdat het platteland onder druk staat, vooral door verstedelijking en de uittocht van boeren, heeft de Tweede Kamer bij de behandeling van de Nota Ruimte (voorjaar 2006) aangegeven het landschap te willen behouden en 'ontwikkelen met kwaliteit'. Binnen een Nationaal Landschap is ruimte voor sociaal-economische ontwikkelingen, mits de bijzondere kwaliteiten van het gebied behouden blijven en liefst nog worden versterkt. Plannen voor grootschalige nieuwbouwwijken, bedrijventerreinen en infrastructurele projecten zullen daarom worden afgekeurd. Voor de ligging van het relevante deel van het Nationale Landschap Het Groene Hart, zie figuur 2.

De effectenbeoordeling

Het industrieterrein ligt net buiten Nationaal Landschap Het Groene Hart en dit gebied zal niet worden aangetast door de voorgenomen ingreep. Ook zal er geen sprake zijn van versturende effecten tijdens de werkzaamheden.

Wetlands en Beschermd Natuurmonumenten

Het plangebied ligt op circa 12 kilometer van het dichtstbijzijnde Wetland: Broekvelden, Vettenbroek. Het dichtstbijzijnde gelegen Beschermd Natuurmonument is Huys ten Donck, nabij Ridderkerk en ligt op ongeveer 15 kilometer. Enig effect van de ingreep zal door deze grote afstand niet worden verwacht op één van deze twee gebieden.

Figuur 2: EHS gebieden (groen) en Nationale Landschappen (geel) rondom het plangebied (rode cirkel).
(Bron www.minlnv.nl)

4.3 Scan soortenbescherming

4.3.1 Inleiding

In deze paragraaf worden de beschermde soorten die op tabel 1, 2 en 3 van de Flora- en faunawet staan en die mogelijk in het plangebied voor kunnen komen beschreven. Voor de beschermde soorten van tabel 1 van de Flora- en faunawet geldt een vrijstelling bij ruimtelijke ontwikkelingen als deze. Indien tijdens de werkzaamheden deze soorten worden aangetroffen geldt echter wel de zorgplicht. De zorgplicht handelt vanuit het principe dat voor de wet alle dieren van onvervangbare waarde zijn en dat mensen daar zorgvuldig mee moeten omspringen (zie ook bijlage 3). Op basis van de verspreidingsgegevens uit de geraadpleegde literatuur en het oriënterend veldbezoek zijn hieronder de zogenaamde tabel 1, 2- en 3 soorten weergegeven die in of in de nabije omgeving van het plangebied mogelijk kunnen voorkomen.

4.3.2 Zoogdieren (inclusief vleermuizen)

Volgens de werkatlas van de Stichting Zoogdieren Zuid-Holland (2008) kunnen in de omgeving van het plangebied de volgende soorten vleermuizen foeragerend voorkomen: gewone dwergvleermuis, laatvlieger, rosse vleermuis en watervleermuis.

Als verblijfplaats is er in het plangebied zelf geen mogelijkheid. Wel zijn er in dit opzicht mogelijkheden in de bebouwing langs de N209. De meervleermuis is mogelijk jagend aan te treffen boven de Rotte. De bomenlaan langs de noordzijde kan dienen als vliegroute voor diverse soorten. Tijdens het veldbezoek is echter vastgesteld dat het plangebied niet geschikt is voor vleermuizen en deze zijn hier niet te verwachten.

Volgens diezelfde atlas is de waterspitsmuis in de periode 2000-2008 niet aangetroffen in de wijde omgeving. Wel wordt er op gewezen dat in het westelijke deel van de provincie er aanwijzingen zijn dat de soort achteruit gaat maar dat het onduidelijk is in hoeverre de soort nog aanwezig is in het agrarische gebied. De soort is wel aangetroffen in een braakbal net ten noorden van Zoetermeer.

De noordse woelmuis is in dezelfde periode ook niet aangetroffen in de verre omgeving. De noordse woelmuis is een soort die kan voorkomen in zeer uiteenlopende habitats. De belangrijkste zijn niet al te monotone rietlanden en –ruigtes (inclusief bredere rietkragen langs watergangen) en nat schraal grasland. Zonder concurrentie van veld- en/of aardmuis (o.a. op sommige eilanden in het Deltagebied) komt de noordse woelmuis in een veel bredere range van biotopen voor dan met concurrentie.

Verder zijn er in de omgeving volgens de atlas waarnemingen gedaan van veldmuis, dwergmuis, bosmuis en huismuis.

Tijdens het veldbezoek zijn geen (sporen van) beschermde soorten aangetroffen. In het plangebied is inmiddels al gestart met grondwerkzaamheden en zijn rijplaten en deels al asfalt gelegd. Beschermde soorten worden hier niet verwacht.

4.3.3 (Broed)Vogels

Tijdens het veldbezoek zijn verschillende soorten waargenomen, met name op en bij het water aan de zuidwest kant van het plangebied. Het gaat hierbij om algemene soorten als meerkoet, fuut, kwikstaart, grauwe gans, scholekster, kleine plevier en kuifeend. Alle vogels zijn beschermd in het broedseizoen.

Enkele soorten zijn jaarrond beschermd. Dit zijn met name de roofvogels, uilen en kolonievogels. Van deze jaarrond beschermde soorten komen huismussen en gierzwaluwen vaak bij bebouwing voor. Voor deze soorten zijn in het plangebied geen broedmogelijkheden. In de aanlegfase kunnen er zich pioniersoorten, zoals bijvoorbeeld oeverzwaluw, kluut of kleine plevier vestigen.

4.3.4 Reptielen, amfibieën en vissen

Tijdens het veldbezoek is de centrale sloot in het plangebied met het schepnet geïnventariseerd. Daarbij bleek de tiendoornige stekelbaars in grote aantallen aanwezig te zijn. Er zijn ook 2 plonzen gehoord, wat vrijwel zeker groene kikker *spec.* waren. Deze soorten zijn niet zwaar beschermd.

De rugstreeppad is een typische pioniersoort, die voorkomt in terreinen met een hoge natuurlijke of door mensen ingebrachte dynamiek. De soort kan snel geschikte habitats bezetten. Naast natuurlijke wateren in duinen en uiterwaarden zijn dit ook bouwterreinen, groeven en zand- en kleiafgravingen. De rugstreeppad is in de duinen, het rivierengebied en in de polders van West-Nederland lokaal zeer algemeen. Tijdens de quickscan is de rugstreeppad niet waargenomen. Deze soort is echter bij uitstek een nachtdier en zijn roep is 's nachts onmiskenbaar. Daarnaast kan hij 's nachts ook jagend met zijn karakteristieke sprintjes worden waargenomen.

4.3.5 Flora

Beschermden planten worden niet in het plangebied verwacht. Het plangebied bestaat uit nat grasland en delen van het gebied zijn door de werkzaamheden onbegroeid. Tijdens de quickscan zijn geen beschermde planten aangetroffen.

4.3.6 Insecten (ongewervelde)

Beschermden soorten ongewervelde dieren worden niet verwacht. Enkele soorten vlinders, libellen, mieren en kevers zijn beschermd volgens de Flora- en faunawet. Al deze beschermde soorten zijn niet in het plangebied te verwachten. Iedere soort is afhankelijk van een bepaald habitat. Dit habitat (met name heide en (laag)veen, grote rivieren en oude, rottende eiken) liggen niet in de directe omgeving van het plangebied. Tevens komen enkele beschermde soorten alleen in Zuid Limburg voor. Tijdens het veldbezoek zijn geen beschermde soorten aangetroffen.

In 2008 is er volgens *www.waarneming.nl* een veenmol waargenomen in de slootkant langs het fietspad parallel aan de A12. Een zeldzame soort maar dit aan de krekels verwante insect komt niet voor in de tabellen van de Flora- en faunawet. Het geluid doet sterk denken aan dat van de rugstreeppad of de nachtzwaluw.

5 CONCLUSIE/AANBEVELINGEN

5.1 Gebiedsbescherming

Het plangebied ligt niet in of in de nabijheid van een gebied dat is aangewezen in het kader van de natuurbeschermingswet 1998. Het dichtstbijzijnde gebied ligt op grote afstand van ruim 6 kilometer ten zuiden van de ontwikkelingslocatie en betreft het Natura 2000-gebied 'De Wilck'. Dit Natura 2000-gebied heeft de status Vogelrichtlijn. Het Natura 2000 gebied zelf zal door de ingreep niet worden aangetast. Ook zal er geen sprake zijn van versturende effecten tijdens de werkzaamheden. Deze verstoring zal, gezien de afstand en de beperkte ingreep, het Natura 2000 gebied niet bereiken. Er leven in het plangebied geen soorten die binding hebben met het Natura 2000 gebied. Er zal dus geen effect zijn op dit Natura 2000 gebied.

Het plangebied ligt niet in een gebied dat behoort tot PEHS. Het dichtstbijzijnde deel van de EHS, de rivier de Rotte zal niet worden aangetast door de ingreep. De verstoring van de werkzaamheden zullen deze verbindingzone niet bereiken. Er is dus geen effect op de EHS.

5.2 Soortenbescherming

In de Flora- en faunawet is een zorgplicht opgenomen. Dit houdt in dat voorafgaand aan de ingreep alle maatregelen dienen te worden getroffen om nadelige gevolgen op flora en fauna voor zover mogelijk te voorkomen, te beperken of ongedaan te maken. Deze zorgplicht geldt altijd en voor alle soorten, ook als er een omgevingsvergunning of vrijstelling is verleend.

In het plangebied is gericht gezocht naar strikt beschermde soorten. Deze zijn echter niet aangetroffen. Het gebied is echter wel geschikt voor de rugstreeppad. Aangezien deze in de omgeving ook voorkomt, is nader onderzoek naar de rugstreeppad noodzakelijk.

5.3 Vrijstellingen en ontheffingen

De realisatie van het industrieterrein zal geen negatief effect hebben op het omliggende Natura 2000 gebied. Er is dus geen vergunning op grond van de Natuurbeschermingswet nodig.

Er dient nader onderzoek te worden uitgevoerd naar het voorkomen van de rugstreeppad. Dit onderzoek kan in de schemering en 's nachts plaats vinden en richt zich op roepende dieren en eventuele zichtwaarnemingen.

Na de uitvoering van dit onderzoek zal duidelijk zijn of er een ontheffing voor deze soortgroep dient te worden aangevraagd van de Flora- en faunawet.

6 GERAADPLEEGDE BRONNEN

- Broekhuizen, S., Hoekstra, B., V. van Laar, C. Smeenk, & J.B.M. Thissen, 1992. Atlas van de Nederlandse zoogdieren. KNNV Uitgeverij, Utrecht;
- Broekmeyer, M.E.A., F.G.W.A. Ottburg en F.H. Kistenkas, 2003. Flora- en faunawet, Toepassing van artikel 75 in de praktijk. Alterra, Wageningen;
- Creemers, R.C.M. & J.J.C.W. van Delft (RAVON) (redactie), 2009. De amfibieën en reptielen van Nederland. - Nederlandse Fauna 9. Nationaal Historisch Museum Naturalis, European Invertebrate Survey - Nederland, Leiden;
- Diepenbeek, A. van, 1999. Veldgids diersporen. KNNV Uitgeverij, Utrecht;
- Kapteyn, K. 1995. Vleermuizen in het landschap. Over hun ecologie, gedrag en verspreiding. Schuyt & Co, Haarlem;
- Koelman, R.M. Handleiding inventarisatie noordse woelmuis m.b.v. inloopvallen. Zoogdierverseniging VZZ, Arnhem;
- Tomlow, J. & Dekker, J.J.A., 2007. Handleiding inventariseren waterspitsmuis met lokbuizen. Zoogdierverseniging, Arnhem;
- Mostert, K. & Willemsen, J. 2008. Werkatlas verspreiding zoogdieren in Zuid-Holland 2000-2008. Stichting Zoogdierenwerkgroep Zuid-Holland;
- Mullarney K., Svensson L., Zetterström D, Grant P.J. (2005) ANWB Vogelgids van Europa, 4e druk, Tirion Uitgevers B.V.;
- www.ahn.nl [geraadpleegd op 07-september-2011];
- www.minlnv.nl [geraadpleegd op 07-september-2011];
- www.natuurloket.nl [geraadpleegd op 07-september-2011];
- www.zwgzh.nl [geraadpleegd op 07-september-2011].

BIJLAGE 1

Foto's plangebied (veldinventarisatie d.d. 1 juli 2011)

BIJLAGE 2

Flora- en faunawet

Wettelijk kader

De bescherming van dier- en plantensoorten is sinds 1 april 2002 in de Flora- en faunawet geregeld. Het doel van de Flora- en faunawet is het instandhouden en beschermen van in het wild voorkomende planten- en diersoorten. De Flora- en faunawet kent zowel verbodsbepalingen als een zorgplicht. De verbodsbepalingen zijn gebaseerd op het 'nee, tenzij principe'. Dat betekent dat alle schadelijke handelingen ten aanzien van beschermde planten- en diersoorten in principe verboden zijn. Voor verschillende categorieën soorten en verschillende activiteiten zijn vrijstellingen of omgevingsvergunning van deze verbodsbepalingen mogelijk. Hiervoor gelden verschillende voorwaarden (zie onder). Naast de verbodsbepalingen van de Flora- en faunawet geldt de zorgplicht ten aanzien van alle in het wild levende dieren en planten en hun leefomgeving (zie kader). De zorgplicht geldt altijd, voor iedereen en in alle gevallen.

Verbodsbepalingen volgens de Flora- en faunawet

Verboden handelingen met betrekking tot beschermde planten:

Artikel 8: Het plukken, verzamelen, afsnijden, vernielen, beschadigen, ontwortelen of op een andere manier van de groeiplaats verwijderen van planten.

Artikel 13: Het vervoeren en onder zich hebben (in verband met verplaatsen) van planten.

Verboden handelingen met betrekking tot beschermde dieren:

Artikel 9: Het doden, verwonden, vangen of bemachtigen van dieren. Het met het oog van bovenstaande doelen opsporen van dieren.

Artikel 10: Het opzettelijk verontrusten van dieren.

Artikel 11: Het beschadigen, vernielen, uithalen, wegnemen, verstoren van nesten, holen of andere voortplantings- of vaste rust- of verblijfplaatsen van dieren;

Artikel 13: Het vervoeren en onder zich hebben (in verband met verplaatsen) van dieren.

Zorgplicht volgens de Flora- en faunawet

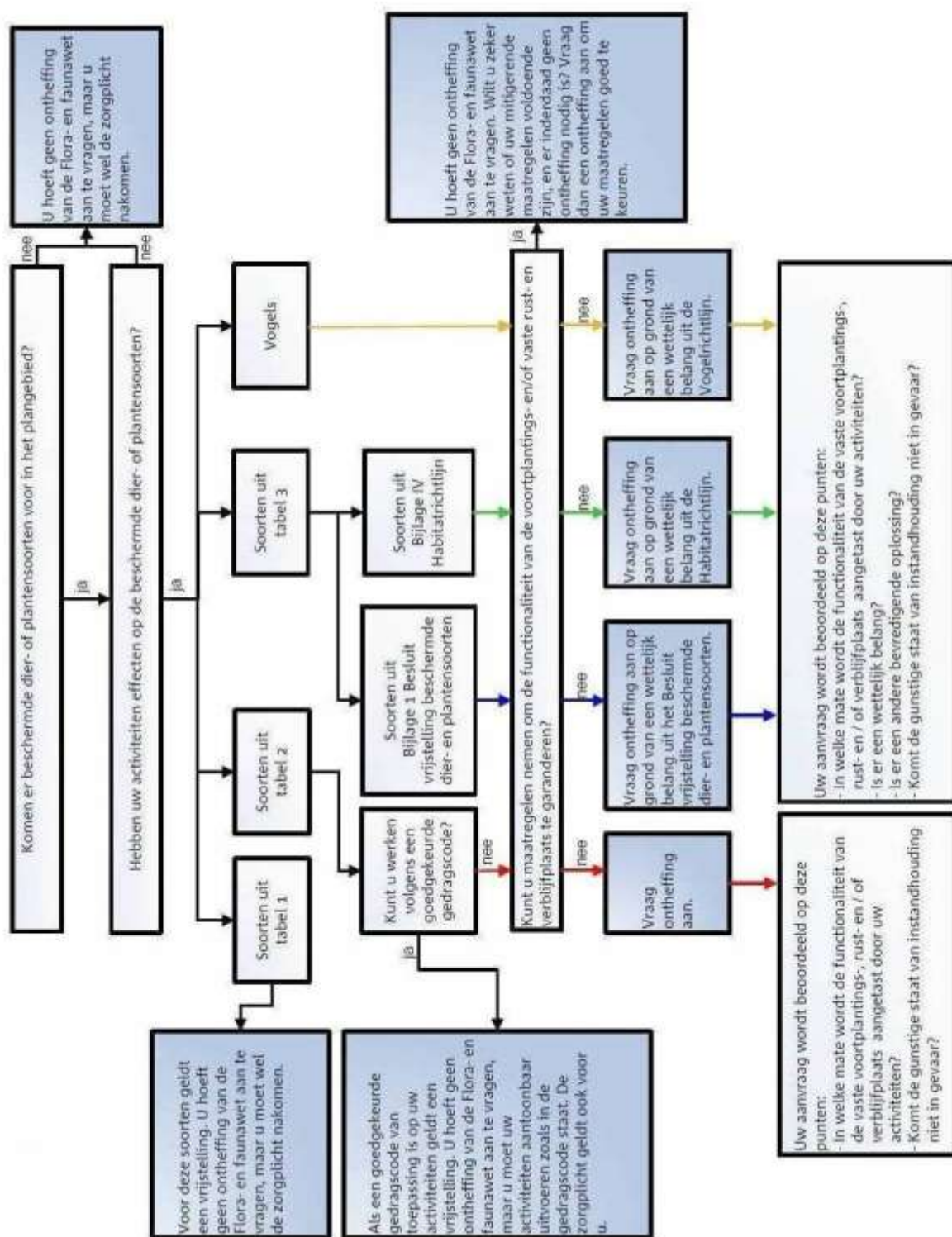
artikel 2:

1. Een ieder neemt voldoende zorg in acht voor de in het wild levende dieren en planten, alsmede voor hun directe leefomgeving.

2. De zorg, bedoeld in het eerste lid, houdt in ieder geval in dat een ieder die weet of redelijkerwijs kan vermoeden dat door zijn handelen of nalaten nadelige gevolgen voor flora of fauna kunnen worden veroorzaakt, verplicht is dergelijk handelen achterwege te laten voorzover zulks in redelijkheid kan worden gevergd, dan wel alle maatregelen te nemen die redelijkerwijs van hem kunnen worden gevergd teneinde die gevolgen te voorkomen of, voorzover die gevolgen niet kunnen worden voorkomen, deze zoveel mogelijk te beperken of ongedaan te maken.

Zoals eerder is beschreven zijn er voor verschillende categorieën soorten en verschillende activiteiten vrijstellingen, omgevingsvergunning en gedragscodes nodig. Om een duidelijk beeld te krijgen welke toepassing in het onderhavige plangebied van kracht is, is hiervoor een schema opgesteld door het Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit. Door stapsgewijs dit schema te doorlopen wordt duidelijk welke toepassing (vrijstelling, gedragscode, omgevingsvergunning) nodig is. In bijlage 3 is een toelichting weergegeven van de verschillende stappen die gemaakt dienen te worden. In afbeelding 2 is het bovengenoemde schema weergegeven.

Afbeelding 2: Stroomschema Beoordeling ontheffing ruimtelijke ingrepen Flora- en faunawet (bron: Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit)

Algemene Maatregel van Bestuur

De Minister van LNV heeft door middel van een Algemene Maatregel van Bestuur de regelgeving rond de Flora- en faunawet aangepast, zodat de werking van de wet eenvoudiger wordt. Het belangrijkste gevolg is dat de procedures bij ruimtelijke ingrepen en bij bestendig gebruik en beheer aanzienlijk eenvoudiger worden, aangezien voor de meest algemene soorten er een vrijstelling van de verbodsbepalingen komt (voor onder meer ruimtelijke ingrepen en bestendig gebruik en beheer). De interpretatie van een aantal artikelen is, onder meer door het ontbreken van jurisprudentie, nog niet op alle punten geheel helder. Bij het toepassen van de Flora- en faunawet wordt voortaan een onderscheid gemaakt in drie categorieën van beschermde soorten:

1. De algemene beschermde soorten waarvoor ten aanzien van activiteiten in het kader van ruimtelijke ontwikkeling en bestendig gebruik en beheer een vrijstelling zonder nadere voorwaarden geldt. Omgevingsvergunning ten behoeve van andere activiteiten kan worden verleend voor het verjagen, verontrusten, verstoren en onopzettelijk doden van deze groep soorten, mits de gunstige staat van instandhouding niet in het geding is. De zorgplicht blijft van kracht.
2. De bedreigde beschermde soorten: voor een aantal soorten planten en dieren geldt een strikter beschermingsregime. Omdat ze in Nederland als bedreigd worden beschouwd. Vrijstelling geldt als op basis van een goedgekeurde gedragscode wordt gewerkt. Omgevingsvergunning kan worden verleend als geen afbreuk wordt gedaan aan de gunstige staat van instandhouding van de soort.
3. De strikt beschermde soorten: alle vogelsoorten alsmede plant- en diersoorten die vermeld staan in Bijlage IV van de Habitatrichtlijn of bij Algemene Maatregel van Bestuur zijn aangewezen als bedreigde soorten (genoemd in Bijlage 1 van het betreffende besluit). Voor verstoring (met wezenlijke invloed) van deze soorten kan geen vrijstelling of omgevingsvergunning worden verkregen. Voor bestendig gebruik en beheer geldt ook voor deze soorten een vrijstelling ten aanzien van de verbodsbepalingen in artikelen 8, 9, 11 en 12, mits men werkt op basis van een door de minister goed gekeurde gedragscode. Voor het overtreden van verbodsbepalingen bij ruimtelijke ingrepen is altijd een omgevingsvergunning op grond van artikel 75 van de Flora- en faunawet noodzakelijk. Omgevingsvergunning kan alleen worden verleend als er geen andere bevredigende oplossing voorhanden is, er sprake is van een in de wet genoemde reden van openbaar belang en er geen afbreuk wordt gedaan aan de gunstige staat van instandhouding van de soort. Een compensatieplan, waarin wordt aangegeven hoe schade aan een soort wordt voorkomen, dan wel wordt gecompenseerd, is doorgaans vereist.

Daarnaast is er een kleine categorie van zeldzame soorten die op Bijlage II van de Habitatrichtlijn voorkomen, maar niet beschermd zijn op grond van de Flora- en faunawet. Derhalve bestaat er geen noodzaak of mogelijkheid omgevingsvergunning aan te vragen voor ingrepen die deze soorten kunnen beïnvloeden. Deze soorten zijn echter (strikte) beschermd in de Speciale Beschermingszones, die ten behoeve van deze soorten zijn ingesteld. Voor het plegen van ingrepen in zulke gebieden geldt altijd het afwegingskader van de Habitatrichtlijn.

BIJLAGE 3

Toelichting schema vrijstelling, gedragscode, omgevingsvergunning

Toelichting schema vrijstelling, gedragscode, omgevingsvergunning

Vrijstelling

Het verschil tussen vrijstelling en omgevingsvergunning (ingevoerd sinds 1-10-2010, voorheen ontheffing) is van wetstechnische aard. Een vrijstelling is een algemeen geldende uitzondering op een wettelijk verbod voor een (bepaalde) categorie van gevallen. Een omgevingsvergunning is een besluit waarbij in een individueel concreet geval een uitzondering op een wettelijk verbod wordt gemaakt. Om te bepalen of u in aanmerking komt voor de vrijstellingsregeling moet u een aantal vragen beantwoorden (zie ook het schema). Eerst moet u bepalen of de Flora- en faunawet van toepassing is.

Stap 1: Is de Flora- en faunawet van toepassing?

De regels zijn alleen van toepassing als op de plek waar u aan het werk gaat beschermde planten of dieren voorkomen. Raadpleeg hiervoor de tabellen 1, 2 en 3 bij deze module. De regels gelden tevens voor alle vogels. Vervolgens moet u bepalen of uw activiteiten een schadelijk effect hebben op de aanwezige beschermde soorten. Zo nee, dan is deze wet niet op u van toepassing.

Stap 2: Vallen uw werkzaamheden onder de activiteiten waarvoor de vrijstellingsregeling geldt?

De vrijstellingsregeling bevat vrijstellingen voor de volgende drie categorieën van activiteiten:

- Bestendig beheer en onderhoud, ook in landbouw en bosbouw;
- Bestendig gebruik;
- Ruimtelijke ontwikkeling en inrichting.

Als uw werkzaamheden hier niet onder vallen moet u vrijwel altijd een omgevingsvergunning aanvragen. Uiteraard geldt dat niet als uw werkzaamheden geen schade toebrengen aan de beschermde soorten op de plek waar u aan het werk gaat.

Bestendig beheer en onderhoud

Dit gaat om werk aan vaarwegen, watergangen, waterkeringen, oevers, vliegvelden, wegen, spoorwegen en bermen, werk in het kader van natuurbeheer en werk in het kader van landbouw of bosbouw. Cruciaal is dat uw activiteiten bestaan uit de voortzetting van een praktijk die is gericht op behoud van de bestaande situatie.

Deze werkzaamheden worden al langer op deze manier uitgeoefend en hebben kennelijk niet verhinderd - of er zelfs aan bijgedragen - dat zich beschermde soorten in het gebied hebben gevestigd. Vaak is er een beheers- of onderhoudsplan voor langere termijn. U kunt denken aan maaien om vegetaties in stand te houden, maaien van bermen voor verkeersveiligheid, maaien van gras voor kuilvoer, beheer van waterlopen, maar ook aan oogsten in de landbouw of het vellen van bomen in de bosbouw.

Let op: het element bestendigheid is hier cruciaal. Zodra u grote veranderingen doorvoert, zoals toepassing van nieuwe technieken of machines, of ingrijpende grootschalige maatregelen neemt (bijvoorbeeld kaalkap van bos, omvorming van een natuurstype door afgraving, afgraven van duinen, op grote schaal plaggen van een heideveld, uitbaggeren van een (dichtgegroeid ven) of omvorming van gras naar akkerland) is er geen sprake meer van bestendig beheer of onderhoud. Onder de werkzaamheden valt niet het beheer van dieren en de bestrijding van schade door dieren. Dit volgt uit de opzet van de Flora- en faunawet. De Flora- en faunawet kent aparte vrijstellingen en ontheffingsmogelijkheden voor beheer en schadebestrijding, namelijk in de artikelen 65 tot en met 74 van de Flora- en faunawet, het Besluit beheer en

schadebestrijding dieren en de Regeling beheer en schadebestrijding dieren. Voor meer informatie hierover kunt u zich het beste wenden tot uw provinciale overheid, die dit deel van de Flora- en faunawet uitvoert.

Bestendig gebruik

Dit zijn jarenlange activiteiten die samenhangen met de landschappelijke kwaliteit van een gebied, en die daarin zijn ingepast. Voorbeelden zijn het gebruik van militaire oefenterreinen, recreatiegebieden, het beheer en onderhoud van recreatieterreinen zoals jachthavens, maar ook evenementen op daarvoor bestemde terreinen, zoals motorcross. Hiervoor geldt hetzelfde als hierboven: de activiteiten vinden al langer op deze manier plaats en hebben kennelijk niet verhinderd dat zich beschermde soorten hebben gevestigd. zodra u veranderingen aanbrengt in frequentie, omvang of intensiteit, en u dus duidelijk afwijkt van de gebruikelijke gang van zaken, is er niet langer sprake van bestendig gebruik.

Ruimtelijke ontwikkeling en inrichting

Dit is een breed scala van grootschalige of kleinschalige activiteiten: aanleg van wegen, bedrijventerreinen, havens of woonwijken, maar ook de bouw van een schuur of de verbouwing van een huis. Het gaat hierbij doorgaans om ingrijpende veranderingen die leiden tot een functieverandering of uiterlijke verandering van het gebied.

Andere activiteiten

Als er sprake is van andere werkzaamheden dan hierboven beschreven, dan moet u een omgevingsvergunning aanvragen. U hoeft geen omgevingsvergunning aan te vragen als u in staat bent het werk zodanig uit te voeren dat er geen schadelijk effect optreedt voor beschermde soorten op de plek waar u aan het werk gaat.

Stap 3: Welke soorten leven er op de locatie en wat heeft dat voor gevolgen?

Welke voorwaarden verbonden zijn aan de vrijstellingen, hangt af van de dier- of plantensoorten die voorkomen in het gebied waar u aan het werk wilt. Voor het gemak zijn deze soorten ingedeeld in drie tabellen. In tabel 1 vindt u de lichtst beschermde soorten, in tabel 3 de zwaarst beschermde en in tabel 2 vindt u de overige soorten.

Tabel 1 Algemene soorten: algemene vrijstelling of omgevingsvergunning/lichte toets

Voor deze soorten geldt de lichtste vorm van bescherming. Als deze soorten op de locatie voorkomen, en uw werk valt onder de werkzaamheden zoals beschreven bij stap 2, dan geldt daarvoor een vrijstelling van de verbodsbepalingen van de Flora- en faunawet. Als geen sprake is van werkzaamheden zoals beschreven bij stap 2, moet u omgevingsvergunning aanvragen. Uw aanvraag wordt dan onderworpen aan de lichte toets. Uiteraard geldt ook de algemene zorgplicht.

Tabel 2 Overige soorten: vrijstelling met gedragscode of omgevingsvergunning /lichte toets

Deze soorten krijgen een zwaardere bescherming. Er geldt alleen een vrijstelling als sprake is van werkzaamheden zoals beschreven bij stap 2 én indien u handelt volgens een gedragscode die is goedgekeurd door de Minister van LNV. Er kan gecontroleerd worden of u handelt volgens de gedragscode. U dient dat dan aan te kunnen tonen; de bewijslast dat u correct handelt berust dus bij u.

Valt uw werk niet onder de werkzaamheden zoals beschreven bij stap 2, dan moet u een omgevingsvergunning aanvragen. De aanvraag wordt beoordeeld volgens de lichte toets. Ook hier geldt de algemene zorgplicht.

Tabel 3 Soorten, genoemd in bijlage IV van de [Habitatrichtlijn en in bijlage 1 van de AMvB: vrijstelling met gedragscode of omgevingsvergunning/uitgebreide toets

Deze soorten genieten de zwaarste bescherming. Ook al is sprake van werkzaamheden zoals beschreven bij stap 2, dan hangt het nog van de precieze aard van de werkzaamheden af of een vrijstelling met gedragscode geldt, of dat een omgevingsvergunning nodig is waarvoor de uitgebreide toets geldt. Voor ruimtelijke ontwikkeling en inrichting geldt altijd dat u voor deze soorten omgevingsvergunning moet aanvragen; er geldt geen vrijstelling met gedragscode.

Vogels

Vogelsoorten zijn niet in de tabellen opgenomen. Alle vogels in Nederland zijn gelijk beschermd. Werkzaamheden of gebruik van ruimte waarbij vogels worden gedood of verontrust, of waardoor hun nesten of vaste rust- of verblijf- plaatsen worden verstoord, zijn verboden. Voor activiteiten die genoemd zijn bij stap 2 geldt een vrijstelling als u handelt volgens een goedgekeurde gedragscode. Voor alle andere activiteiten moet u een omgevingsvergunning aanvragen. Uw aanvraag wordt dan onderworpen aan de uitgebreide toets.

Voor vogels geldt overigens dat vooral in het broedseizoen sprake zal zijn van verontrusting, doden of verstoren van nesten of vaste rust- of verblijfplaatsen. Als uw werkzaamheden buiten het broedseizoen plaatsvinden zal in het algemeen niet snel een omgevingsvergunning nodig zijn.

De gedragscode

Als u tot de conclusie komt dat u gebruik kunt en wilt maken van de vrijstellingen en een gedragscode nodig heeft, kunt u of uw sector, Organisatie of bedrijfsschap deze zelf opstellen en ter goedkeuring voorleggen aan de minister. Wellicht kunt u ook gebruik maken van een reeds bestaande, goedgekeurde gedragscode die betrekking heeft op hetzelfde soort werkzaamheden. LNV zal de eenmaal goedgekeurde gedragscodes via internet publiceren (www.minlnv.nl).

In de gedragscode beschrijft u hoe u in uw werk schade aan de beschermde dieren en planten zult voorkomen of tot een minimum zult beperken. De gedragscode moet aangeven hoe u in de praktijk "zorgvuldig handelt". Er gelden geen vormeisen voor een gedragscode.

Let op: de vrijstelling geldt pas als u daadwerkelijk handelt conform de goedgekeurde gedragscode en dit ook kunt aantonen.

Het aanvragen van een omgevingsvergunning

Als u niet in aanmerking komt voor de vrijstellingsregeling, kunt u een omgevingsvergunning van de Flora- en faunawet aanvragen bij LNV. Uw verzoek om omgevingsvergunning wordt onderworpen aan een lichte toets of een uitgebreide toets, afhankelijk van de soorten die op de planlocatie voorkomen.

Voor soorten van tabel 1 en/of 2 is de lichte toets van toepassing. Voor soorten van tabel 3 en/of vogelsoorten is de uitgebreide toets van toepassing.